

4. bekkur samfélagsgreinar

Kennarar: Ester Rún Antonsdóttir; Rakel Þórhallsdóttir

Lýsing

Samfélagsgreinar samanstanda af sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði og trúarbragðafræði. Í lotunni er lögð áhersla á að efla skilning nemenda á umhverfi, menningu, auðlindum og sögu. Hæfniviðmið samfélagsgreina tengjast grunnþáttum menntunar og er skipt í þrjú flokka, þ.e. reynsluheim, hugarheim og félagsheim. Unnið verður eftir hæfniviðmiðum fyrir 1.-4. bekk í aðalnámskrá grunnskóla, 2013. Á grundvelli þeirra hæfniviðmiða eru kennsluaðferðir, námsefni og matsaðferðir valdar.

Markmið

Markmið samfélagsgreina er að nemendur tileinki sér réttisýni, gildismat og ábyrgð, sem meðal annars byggir á hæfni til þess að setja sig í spor annarra og hæfni til þess að sjá fyrir afleiðingar gerða sinna fyrir eigin hag, umhverfið og þjóðfélagið í heild. Unnið er samkvæmt hæfniviðmiðum Aðalnámskrár.

Námsefni

Komdu og skoðaðu íslenska þjóðhætti, Komdu og skoðaðu hringrásir, Komdu og skoðaðu land og þjóð, Litlu landmennirnir, Könnun kortin og ýmis verkefni kennara.

Kennsluaðferðir

Innlögn kennara, samlestur, samræður, vettvangsferðir, einstaklings- og hópavinna, bekkjarfundir og samvinnuleikir.

Námsmat

Leiðsagnarmat, flutningur verkefna og vinnubrögð nemenda. Námsmat er skráð með hæfnitáknum í mentor.

Samfélagsgreinar fyrir 1.-4. bekk

- **Hæfnieinkunn (tákn)**
- **Hæfnieinkunn (A-D)**

Samfélagsgreinar fyrir 1.-4. bekk - Reynsluheimur – Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemenda til að skilja veruleikann

- Borið kennsl á gildi, svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, umhyggju og sáttfýsi.
- Nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar.
- Rætt um samfélagið og notað valin hugtök í því samhengi.
- Bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi.
- Sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélaginu.
- Sagt frá gerð og mótun íslensks samfélags fyrr og nú.
- Áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum.
- Áttað sig á muninum á völdum þáttum trúar- og lífsviðhorfa.
- Áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna.
- Áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi.
- Bent á tengsl valinna þátta í samfélagi, náttúru, trú og lífsviðhorfi, einkum í nærsamfélaginu.
- Sagt frá einkennum og sögu heimabyggðar og tengslum við önnur svæði á Íslandi
- Gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa.
- Gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni.
- Velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika.
- Sagt frá völdum þáttum og tímabilum í sögu fjölskyldu og heimabyggðar.

- Velt fyrir sér nærtækum spurningum sem tengjast trú, lífsviðhorfi og breytni
- Bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins.
- Lýst kostnaði vegna eigin neyslu og átti sig á ýmsum tilboðum sem hvetja til útgjalda og neyslu.
- Lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga.
- Aflað sér og nýtt vitneskju um samfélagsmálefni í námsgögnum og miðlum.
- Sagt frá dæmum, um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir.
- Áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra.
- Komið auga á nokkra þætti sem hafa haft áhrif á mannlífið í tímans rás, svo sem umhverfi og skipulag samfélaga.
- Bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum.
- Sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélaginu.
- Nefnt dæmi um trúarlegar vísanir í listum og bókmenntum.
- Áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu.
- Varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu.

Samfélagsgreinar fyrir 1.-4. bekk - Hugarheimur- Sjálfsmynd: Hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum

- Sagt frá sjálfum sér með hliðsjón af búsetu, uppruna, fjölskyldu, siðum og venjum.
- Gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggur.
- Gert sér grein fyrir þörf sinni fyrir næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti.
- Sett sig í spor annarra jafnaldra.
- Bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig.
- Bent á fyrirmyndir sem hafa áhrif á hann.
- Gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans.

- Sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna.
- Bent á dæmi um hefðbundin kynhlutverk og breytingar á þeim.
- Áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði.
- Gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna.

Samfélagsgreinar fyrir 1.-4. bekk - Félagsheimur - Samskipti: Hæfni nemenda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra

- Tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi.
- Rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni.
- Áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum.
- Sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og nefnt dæmi um slíkar reglur.
- Áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífsháttum.
- Rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna.
- Sýnt tillitssemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra.
- Sett sig inn í málefni nærsamfélagsins.
- Hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir.
- Tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti.
- Áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna.
- Sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi.